

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/21-03/14
URBROJ: 613-09-21-9
Bjelovar, 26. kolovoza 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski
suverenisti
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2020.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2020.	12

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskih suverenista (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u studenome 2019., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka 10. prosinca 2019. Prema rješenjima Ministarstva uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) i Registru političkih stranaka, do 30. ožujka 2021. sjedište Stranke bilo je Našička 61d, Zagreb, a od navedenog datuma je Metalčeva 5, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke utvrđeno je promicanje vrijednosti narodnog suvereniteta i slobode obranjene u Domovinskom ratu te najoštrija osuda nasljeđa svih totalitarnih režima; zalaganje za financijsku stabilnost i dugoročnu opstojnost države bez prekomjernog zaduživanja koje buduće hrvatske naraštaje vodi u dužničko ropstvo; šticeenje života od začeca do naravne smrti te držanje obitelji temeljem hrvatskog društva, kojoj se kao takvoj daje primat pri odlučivanju o svjetonazorskim aspektima odgoja i obrazovanja; pravo na slobodu govora i mišljenja svakom građaninu s pravom glasa, ali i izravan utjecaj na političke prilike u državi preko instituta narodnog referenduma.

Statut Stranke donio je osnivački Sabor 10. studenoga 2019. Statutom su utvrđeni ciljevi i način djelovanja Stranke; svrha osnivanja Stranke; njezin naziv, sjedište, područje i pravni okvir djelovanja; znak, pečat, predstavljanje i zastupanje; suradnja s drugim političkim strankama, udrugama i građanskim inicijativama; članstvo, prava i dužnosti članova; ustrojstvo (tijela Stranke i ustrojstveni oblici, način njihova rada, ovlasti i odlučivanje, trajanje mandata); financiranje, prestanak djelovanja te druga pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke. Osim Statuta, Stranka nije donijela druge unutarnje akte (rok njihova donošenja nije utvrđen).

Središnja upravna tijela Stranke su: Sabor, Predsjedništvo, Glavni odbor te Nadzorni odbor. Središnje savjetodavno tijelo je Savjet Stranke čije članove imenuje Predsjedništvo. Mandat članova svih tijela Stranke traje četiri godine.

Sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga svi članovi Predsjedništva, Glavnog odbora, Nadzornog odbora te izaslanici ustrojstvenih oblika prema kriterijima koje donosi Predsjedništvo. U radu Sabora sudjeluju i svi članovi Savjeta. Redovni Sabor održava se najmanje svake četiri godine. Rad Sabora uređuje se poslovnikom koji donosi Predsjedništvo. Sabor donosi i mijenja Statut i Program Stranke, bira i razrješuje Predsjednika, Supredsjednika i pet članova Predsjedništva, bira i razrješuje Nadzorni odbor, raspravlja o izvješćima Predsjedništva i daje smjernice za daljnji rad te donosi odluke o promjeni sjedišta Stranke. Sabor odlučuje većinom glasova nazočnih članova (sabornika).

Predsjedništvo je najviše upravno i izvršno tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora koje provodi odluke i zaključke Sabora i Glavnog odbora te samostalno rješava sve bitne tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Čine ga Predsjednik i Supredsjednik, pet članova Predsjedništva i do dva dodatna člana Predsjedništva po prijedlogu Predsjednika i Supredsjednika, odabranih dvotrećinskom većinom. Predsjedništvo, između ostalog, provodi odluke Sabora, ustanovljuje Savjet Stranke, usvaja financijski plan, brine se o novčanim sredstvima potrebnim za djelovanje Stranke, donosi predizbornu i izbornu strategiju Stranke, odlučuje o konačnom izgledu svih izbornih kandidacijskih lista Stranke, osniva radna tijela i druge organizacijske oblike za funkcionalno djelovanje Stranke, donosi poslovnik o svome radu i poslovnik o radu Sabora te pravilnike o načinu rada ustrojstvenih oblika i vodi brigu o njihovom radu.

Glavni odbor čine članovi Predsjedništva te predsjednici ili koordinatori županijskih podružnica. Donosi naputke za rad Predsjedništva, provodi odluke Sabora, raspravlja o političkim pitanjima, usvaja predložene političke programe te donosi poslovnik o svom radu.

Nadzorni odbor ima tri člana, koje bira Sabor i ne mogu biti članovi nijednog drugog središnjeg tijela Stranke. Ima zadaću pratiti redovno financijsko poslovanje Stranke pregledom poslovnih knjiga te nadzirati provedbu Statuta i drugih akata Stranke.

Stranku predstavljaju i zastupaju Predsjednik i Supredsjednik Stranke. Predsjednik Stranke, između ostalog, saziva Sabor Stranke, potpisuje akte Sabora i Predsjedništva, a zajedno sa Supredsjednikom potpisuje koalicijske sporazume na nacionalnoj razini te izborne liste za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. U 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2021.) Predsjednik Stranke je Hrvoje Zekanović, a Supredsjednik Marijan Pavliček.

Ustrojstveni oblici Stranke su podružnice (osnivaju se za županije, Grad Zagreb te hrvatsku dijasporu u inozemstvu) i ogranci (osnivaju se za općine, gradove, gradske četvrti u Gradu Zagrebu i svaku pojedinu državu u inozemstvu), koje do vremena obavljanja revizije (lipanj 2021.) nisu registrirane. Od srpnja 2020. Stranka ima jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Koncem 2020. nije imala zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulazni računi, prilozi uz račune, drugi financijski dokumenti) obavljao je i potpisivao Predsjednik Stranke. Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora. Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi svoje mrežne stranice i e-poštu.

Planiranje

Stranka je donijela financijski plan za 2020. i njegove izmjene te program rada za 2020. Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja financijskog plana te plana zaduživanja i otplata. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 312.000,00 kn, rashodi u iznosu od 70.200,00 kn te višak prihoda u iznosu od 241.800,00 kn. Izmjenama financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 480.208,00 kn, rashodi u iznosu od 212.353,00 kn te višak prihoda u iznosu od 267.855,00 kn. Prema izmjenama financijskog plana, planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 166.454,00 kn, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 162.000,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 151.754,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 207.434,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 184.863,00 kn i rashodi za naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 14.495,00 kn), financijske rashode u iznosu od 2.698,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.500,00 kn te rashode amortizacije u iznosu od 721,00 kn.

Program rada za 2020. sadrži dvije aktivnosti, i to: održavanje parlamentarnih izbora i redovite aktivnosti u radu Stranke. Uz opis aktivnosti navedeni su planirani rashodi prema vrstama i iznosima te izvori financiranja. Izmjene programa rada za 2020. nisu donesene.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji, financijski plan za 2020. te njegove izmjene, program rada za 2020. i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Podaci iskazani u financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 480.252,00 kn, što je u okviru planiranih prihoda.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.
	1	2
1.	Prihodi iz državnog proračuna	166.454,00
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	151.754,00
3.	Drugi prihodi	162.044,00
	Ukupni prihodi	480.252,00

Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 166.454,00 kn ili 34,7 %, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 151.754,00 kn ili 31,6 % te druge prihode u iznosu od 162.044,00 kn ili 33,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja te izborne promidžbe, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programom Stranke.

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 166.454,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredbe članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici.

U skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 90/20), koju je koncem srpnja 2020. donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora, Stranci su za razdoblje od 22. srpnja do 31. prosinca 2020. raspoređena sredstva ukupno u iznosu od 166.454,00 kn, za osvojeno jedno zastupničko mjesto na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanim 5. srpnja 2020. (10. saziv Hrvatskog sabora). Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke tromjesečno (u kolovozu 2020. u iznosu od 72.438,00 kn i listopadu 2020. u iznosu od 94.016,00 kn).

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 151.754,00 kn ostvareni su u novcu za financiranje redovne djelatnosti Stranke, od šest fizičkih osoba u iznosima od 21.231,00 kn do 30.000,00 kn. Primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde i vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Stranka je s donatorima zaključila ugovore o donaciji. Jedna fizička osoba je u svibnju 2020. na žiroračun Stranke uplatila 5.000,00 EUR za potrebe redovitog godišnjeg financiranja političke aktivnosti, što u kunskoj vrijednosti iznosi 37.625,00 kn ili 7.625,00 kn više od propisanog najvišeg iznosa dobrovoljnog priloga (donacije) za fizičku osobu. Više uplaćena sredstva u iznosu od 7.625,00 kn Stranka je uplatila u državni proračun u lipnju 2020., odnosno u propisanom roku od 15 dana od primljenog dobrovoljnog priloga (donacije), te o tome obavijestila Državni ured za reviziju i Državno izborno povjerenstvo.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 162.044,00 kn odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 162.000,00 kn, prihode od tečajnih razlika u iznosu od 43,00 kn te kamate na sredstva na žiroračunu u iznosu od 1,00 kn. Naknada troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 162.000,00 kn ostvarena je u skladu s dodatkom koalicijskom sporazumu zaključenim u listopadu 2020., što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano odnosno u financijskim izvještajima iskazano na računu tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, umjesto na računu prihodi po posebnim propisima iz proračuna. Sredstva je u studenome 2020. Stranci doznačio nositelj koalicijskog sporazuma (Domovinski pokret Miroslava Škore).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 212.354,00 kn, što je u okviru planiranih rashoda.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.
	1	2
1.	Materijalni rashodi	207.435,00
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	184.863,00
1.2.	Drugi materijalni rashodi	22.572,00
2.	Rashodi amortizacije	721,00
3.	Financijski rashodi	2.698,00
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	1.500,00
	Ukupni rashodi	212.354,00
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	480.252,00
	Višak prihoda	267.898,00

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 207.435,00 kn ili 97,7 % ukupno ostvarenih rashoda.

Materijalni rashodi odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 184.863,00 kn i druge materijalne rashode u iznosu od 22.572,00 kn. Rashodi za promidžbu i informiranje odnose se na predujam dan za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 148.000,00 kn te usluge promidžbe i informiranja u okviru redovnog poslovanja u iznosu od 36.863,00 kn (najvećim dijelom odnose se na usluge oglašavanja na društvenim mrežama, promidžbeni materijal i ostale usluge promidžbe i informiranja).

U srpnju 2020. održani su izbori za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Stranka je u svibnju 2020. s tri političke stranke (Domovinski pokret Miroslava Škore, Hrast – Pokret za uspješnu hrvatsku, Hrvatska konzervativna stranka) potpisala Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike u Hrvatskom saboru 2020. (koalicijski sporazum), dva dodatka navedenom Sporazumu te Sporazum o otvaranju zajedničkog računa. Sporazumima je, između ostalog, za svaku političku stranku utvrđen broj pripadajućih mjesta na izbornim listama te da će se sva moguća otvorena pitanja rješavati dogovorno. Politička stranka Domovinski pokret Miroslava Škore, kao nositelj koalicijskog sporazuma, zadužena je za otvaranje posebnog računa s kojeg će podmiriti sve troškove izborne promidžbe te podnijeti zakonom propisana financijska izvješća nadležnim tijelima. Nakon održanih izbora, odnosno u listopadu 2020. zaključen je dodatak koalicijskom sporazumu, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Stranka ima pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 162.000,00 kn te da potpisnice koalicijskog sporazuma nemaju nikakvih daljnjih međusobnih potraživanja. Koalicijskim sporazumom nije utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma; obračun troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima).

Stranka je 15. i 26. lipnja 2020. na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (koji je otvorio nositelj koalicijskog sporazuma Domovinski pokret Miroslava Škore) doznala vlastita sredstva (predujam) u iznosu od 148.000,00 kn, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano odnosno u financijskim izvještajima iskazano na računu rashodi za promidžbu i informiranje, umjesto u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma. Obračun troškova izborne promidžbe, iz kojeg bi bio vidljiv iznos troškova koji se od ukupno ostvarenih troškova izborne promidžbe potpisnica koalicijskog sporazuma odnosi na Stranku, nije sastavljen.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao i način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 22.572,00 kn odnose se najvećim dijelom na naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (dnevnice, korištenje osobnih automobila u službene svrhe, cestarina, taksi-prijevoz) u iznosu od 14.495,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.875,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 2.136,00 kn.

Rashodi amortizacije u iznosu od 721,00 kn odnose se na amortizaciju uredskog (osobnog) računala koja je obračunana po stopi propisanoj Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 2.698,00 kn odnose se na negativne tečajne razlike u iznosu od 1.473,00 kn te usluge platnog prometa u iznosu od 1.225,00 kn.

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.500,00 kn i odnose se na pomoć danu braniteljskoj udruzi na temelju odluke Predsjedništva.

Višak prihoda za 2020. iznosi 267.898,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 280.204,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2020.
	1	2
1.	Nefinancijska imovina	10.810,00
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	10.810,00
2.	Financijska imovina	269.394,00
2.1.	Novac u banci i blagajni	269.394,00
	Ukupno imovina	280.204,00
3.	Obveze	12.306,00
3.1.	Obveze za rashode	12.306,00
4.	Vlastiti izvori	267.898,00
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	280.204,00

Vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) odnosi se na osobno računalo. Financijska imovina odnosi se na novac u banci i blagajni (sredstva na računu za redovno poslovanje Stranke).

Obveze u iznosu od 12.306,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 9.500,00 kn i za naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 2.806,00 kn (uporaba osobnog automobila u službene svrhe i troškovi cestarine). Obveze su u cijelosti podmirene u siječnju 2021. Vlastiti izvori u iznosu od 267.898,00 kn odnose se na višak prihoda tekuće godine.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 21. svibnja do 26. kolovoza 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Statut i Program Stranke
9. Financijski plan za 2020. i njegove izmjene te program rada za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna i dobrovoljnim priložima (donacijama). Također, obavljena je provjera ulaznih računa i dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola te planiranje.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Stranka je stekla svojstvo pravne osobe u prosincu 2019., upisom u Registar političkih stranaka koji vodi Ministarstvo uprave, odnosno od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke. Statut Stranke donesen je u studenome 2019. na sjednici osnivačkog Sabora, a do vremena obavljanja revizije (lipanj 2021.) nije objavljen na mrežnim stranicama Stranke, kao ni u jednom od dnevnih listova ili u Narodnim novinama. Prema odredbi članka 10., stavka 2. Zakona o političkim strankama, politička stranka mora objaviti svoj statut nakon registracije u jednom od dnevnih listova ili u Narodnim novinama. Prema odredbi članka 31. Statuta Stranke, Statut stupa na snagu danom usvajanja na osnivačkom Saboru Stranke, a nakon upisa Stranke u Registar političkih stranaka Statut će biti objavljen u Narodnim novinama.

Državni ured za reviziju nalaže objaviti Statut Stranke u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama i Statuta Stranke.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Financijsko upravljanje i kontrole, prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Iako Stranka nema formalno utvrđena pravila i procedure za provedbu unutarnje kontrole, odnosno nema unutarnjim aktima uređen sustav unutarnjih kontrola, formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulaznih računa, priloga uz račune, druge financijske dokumente) obavljao je i potpisivao Predsjednik Stranke.

Prema odredbama članka 22. Statuta, Nadzorni odbor Stranke, između ostalog, prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga. Nadzorni odbor nije pregledao poslovne knjige te financijsku dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje Stranke za 2020.

Nadalje, do vremena obavljanja revizije (lipanj 2021.) Stranka nije donijela kodeks etike i/ili druge dokumente kojima su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštovati članovi Stranke, posebno članovi Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktima urediti sustav unutarnjih kontrola kako bi se uspostavom kontrolnih aktivnosti osiguralo ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Preporučuje da Nadzorni odbor prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga u skladu s odredbama Statuta. Nadalje, preporučuje donijeti kodeks etike i/ili dokumente kojima se uređuju pravila ponašanja, sukobi interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja; kao i upoznati sve članove Stranke s kodeksom etike te provesti izobrazbu, kako bi se osiguralo da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.

3. Planiranje

- 3.1. Stranka je donijela financijski plan za 2020. i njegove izmjene te program rada za 2020. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 312.000,00 kn, rashodi u iznosu od 70.200,00 kn te višak prihoda u iznosu od 241.800,00 kn. Izmjenama financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 480.208,00 kn, rashodi u iznosu od 212.353,00 kn te višak prihoda u iznosu od 267.855,00 kn.

Program rada za 2020. sadrži dvije aktivnosti, i to: održavanje parlamentarnih izbora i redovite aktivnosti u radu Stranke. Uz opis aktivnosti navedeni su planirani rashodi u iznosu od 70.200,00 kn prema vrstama i iznosima te izvori financiranja. Izmjene programa rada za 2020. nisu donesene, iako su izmjenama financijskog plana za 2020. mijenjani (povećani) planirani prihodi i rashodi. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje pri izmjenama financijskog plana donijeti i izmjene programa rada te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim programom rada.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.